

Vlaams Ministerie
van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie
Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Vrije Basisschool - Spring in't veld te Pepingen

Hoofdstructuur bao

	Instellingsnummer	4961
	Instelling	Vrije Basisschool - Spring in't veld
Directeur		Frieda MORIAU – Christoph SEGERS
Adres		Kareelstraat 19 - 1674 BELLINGEN
Telefoon		02-360.32.78
Fax		
e-mail		directie@springintveldbelling.be
website/URL		www.springintveldbelling.be
	Bestuur van de instelling	962464 - Vrije Basisscholen Pepingen te PEPINGEN
Adres		Boekhoutstraat 1 - 1670 PEPINGEN
	Scholengemeenschap	119321 - GVB Pajottenland te PEPINGEN
Adres		Boekhoutstraat 1 - 1670 PEPINGEN
	CLB	114827 - Vrij CLB Halle te HALLE
Adres		Ninoofsesteenweg 7 - 1500 HALLE
	Dagen van het doorlichtingsbezoek	13/12/2010, 14/12/2010, 16/12/2010
	Einddatum van het doorlichtingsbezoek	16/12/2010
	Datum bespreking verslag met de instelling	23/12/2010
	Samenstelling inspectieteam	
	Inspecteur-verslaggever	Lucrèce Matthijs
	Teamleden	Thierry De Vos

INHOUDSOPGAVE

INLEIDING	3
1. SAMENVATTING	5
2. FOCUS VAN DE DOORLICHTING	6
2.1 Leergebieden in de focus	6
2.2 Procesindicatoren of -variabelen in de focus	7
3. KENMERKEN VAN DE SCHOOL	7
4. VOLDOET DE SCHOOL AAN DE ERKENNINGSVOORWAARDEN?	7
4.1 Kleuteronderwijs: wiskundige initiatie	7
4.2 Kleuteronderwijs: wereldoriëntatie	8
4.3 Lager onderwijs: wiskunde	8
4.4 Lager onderwijs: wereldoriëntatie	9
4.5 Lager onderwijs: sociale vaardigheden	10
5. BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	11
5.1 Personeelsbeheer	11
5.2 Professionalisering	11
5.3 Materieel beleid	11
5.4 Welzijn	11
5.5 Curriculum	11
5.6 Begeleiding	11
5.7 Evaluatie	13
6. ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	13
7. STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	15
7.1 Wat doet de school goed?	15
7.2 Wat kan de school verbeteren?	15
7.3 Wat moet de school verbeteren?	15
8. ADVIES	16
9. REGELING VOOR HET VERVOLG	16

INLEIDING

Dit verslag is het resultaat van de doorlichting van uw instelling¹ door de onderwijsinspectie van de Vlaamse Gemeenschap. Zij deed dit in het kader van haar opdracht zoals bepaald in het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009.

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de instelling de erkenningsvoorwaarden respecteert, of de instelling op systematische wijze haar eigen kwaliteit bewaakt en of de instelling zelfstandig de tekorten kan remediëren.

De onderwijsinspectie maakt gebruik van de mogelijkheid om het toezicht op de erkenningsvoorwaarden betreffende hygiëne, veiligheid en woonbaarheid afzonderlijk uit te voeren. Dit impliceert dat het advies in dit verslag betrekking heeft op alle erkenningsvoorwaarden behalve de voorwaarden die het welzijnsbeleid betreffen (hygiëne, veiligheid en woonbaarheid).

Het referentiekader dat de onderwijsinspectie gebruikt bij een doorlichting is opgebouwd rond de componenten context, input, proces en output:

- context: de omgevingskenmerken en de kenmerken van administratieve, materiële, bestuurlijke en juridische aard die de instelling karakteriseren
- input: kenmerken van het personeel en van de leerlingen of cursisten van de instelling
- proces: initiatieven die een instelling neemt om output te realiseren, rekening houdend met haar context en input
- output: de resultaten die de instelling met haar leerlingen of cursisten bereikt.

De doorlichting bestaat uit drie fases: het vooronderzoek, de doorlichtingsbezoeken en de verslaggeving.

Tijdens het vooronderzoek selecteert de onderwijsinspectie leergebieden en procesindicatoren of procesvariabelen die het inspectieteam onderzoekt tijdens de doorlichtingsbezoeken.

Tijdens de doorlichtingsbezoeken verzamelt het inspectieteam bijkomende informatie via observaties, gesprekken en analyse van documenten.

Het resultaat van de doorlichting is het doorlichtingsverslag.

Het doorlichtingsverslag eindigt met een advies dat betrekking heeft op de volledige instelling of op één of meerdere structuuronderdelen van de instelling. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de instelling of van structuuronderdelen
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen als de instelling binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen op te starten.

Enkel bij een ongunstig advies adviseert de onderwijsinspectie of de instelling zelfstandig de vastgestelde tekorten kan remediëren.

¹ Instelling: onderwijsinstelling of CLB (Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, artikel 2, 11°). Onderwijsinstelling: een pedagogisch geheel waar onderwijs georganiseerd wordt en waaraan een uniek instellingsnummer toegekend is (Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, artikel 2, 13°).

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve verslag informeert de directeur van de instelling leerlingen, ouders en cursisten over de mogelijkheid tot inzage. De directeur van het centrum voor leerlingenbegeleiding informeert de centrumraad.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de instelling het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de instelling of zijn gemandateerde viseert het verslag en stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De instelling mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1. **SAMENVATTING**

Het team van de Vrije Gesubsidieerde Basisschool Spring in 't veld getuigt van een grote bekommernis en verantwoordelijkheid voor de kinderen. Dit is de basis van alle structurele maatregelen die op school genomen worden.

Tijdens deze doorlichting staan de leergebieden wiskunde en wereldoriëntatie in de focus voor de kleuterafdeling. Voor de lagere afdeling komt daar ook sociale vaardigheden bij. De kinderen krijgen een onderwijsaanbod dat grotendeels gebaseerd is op de leerplannen van het vrij onderwijs en dat gericht is op het nastreven en bereiken van de ontwikkelingsdoelen en eindtermen. De volledigheid van het aanbod wordt bewaakt, geëvalueerd en zo nodig bijgestuurd.

In de kleuterafdeling beschikt het team voor wiskunde en wereldoriëntatie over de nodige groeilijnen om de gradatie doorheen de kleuterschool te garanderen. De speelwerkplekken zijn doorgaans uitnodigend opgesteld en aangepast aan het lopende thema. Een aantal hoeken kan meer doordacht ingericht worden om het spontane leren van wiskundige begrippen en handelingen te stimuleren. De aangeboden thema's zijn doorgaans rijk gestoffeerd met aandacht voor de verschillende domeinen van zowel wiskunde als wereldoriëntatie. Het onderwijs is werkelijkheidsgericht en de interesses van kleuters bepalen soms mee de inhoud van het aanbod. Verschillende klasinterne observatiegegevens leiden tot bijsturing van het aanbod in functie van de groep en individuele kleuters. Observatiegegevens worden zowel formeel als informeel uitgewisseld tussen de kindbetrokkenen. Het kindvolgsysteem is gelinkt aan het onderwijsaanbod en geeft de evoluties van de kleuters weer. In deze kleine school overleggen leerkrachten vaak met elkaar over vorderingen en aanpak van individuele kleuters. Om de brug met het eerste leerjaar zo natuurlijk als mogelijk te laten gebeuren, zijn een aantal acties gepland samen met de eerste graad. Tevens is er tussen de leerkrachten overleg over de didactische aanpak en de continuïteit in het aanbod.

In de lagere afdeling opteert het team voor wiskunde voor een onderwijsleerpakket. Dit garandeert een verticale samenhang doorheen de school. De inhoud wordt kritisch afgewogen tegenover de eindtermen en leerplandoelen. Het aanbod omvat alle domeinen en wordt op een gevarieerde manier aangeboden. De leraren gebruiken diverse evaluatiemiddelen om zicht te krijgen op de leervorderingen van hun leerlingen. Uit de evaluatiegegevens blijkt dat de leerlingen voor wiskunde zeer behoorlijke resultaten halen. Het team verzamelt en analyseert de leerresultaten en trekt er zinvolle conclusies uit ter verbetering van de kwaliteit van het wiskundeonderwijs.

De kansen en mogelijkheden van het nieuwe onderwijsleerpakket voor wereldoriëntatie moeten nog deels ontdekt worden door de leerkrachten. Het aanbod wordt bewaakt en bijgestuurd. Het is doorgaans werkelijkheidsgericht en er is veel aandacht voor de inbreng van de leerlingen. Verschillende gevarieerde instructievormen en persoonlijke verwerking door de leerlingen komen aan bod. In meerdere klassen zijn gevarieerde evaluatiemomenten aan de orde. Bij de rapportering wordt echter nog geen onderscheid gemaakt tussen kennis, vaardigheden en attitudes. De tijds- en ruimte-initiërende kalenders zijn gradueel opgebouwd doorheen de school en er is aandacht voor de actualiteit.

Het volledige team heeft sterke aandacht voor de sociale vaardigheden. Per eindterm werden goede praktijkvoorbeelden van de volledige school gebundeld. Deze vormen een bron van inspiratie voor de collega's. Sociale vaardigheden worden vooral klasintern gestimuleerd via verschillende initiatieven. Deze zijn vaak sterk afhankelijk van individuele leerkrachten maar ze streven dezelfde einddoelen na. Voor de evaluatie van de sociale vaardigheden wordt regelmatig schoolintern een actiepoint in de kijker gezet en nagestreefd. Deze actiepunten kunnen een sterkere link hebben met de leergebiedoverschrijdende eindtermen sociale vaardigheden.

Het team evalueert de resultaten op basis van de observatiegegevens, eigen testen, de testen van het kindvolgsysteem en de interdiocesane proeven. Indien mogelijk worden deze vergeleken met de referentiegroep en worden er conclusies getrokken.

Doorheen zijn schoolcarrière wordt het individuele kind sterk opgevolgd. Vorderingen van kleuters en leerlingen worden geregistreerd en dienen als uitgangspunt voor overleg en bijsturingen. De brug kleuter- lagere school wordt zowel inhoudelijk als klasorganisatorisch gelegd. Op het einde van de lagere school worden individuele fiches uitgeschreven en meegegeven naar het secundair onderwijs. De terugkoppeling van de resultaten van de leerlingen in het vervolgonderwijs zijn voor het team doorgaans een bevestiging van kwalitatief goed onderwijs.

Naast gevarieerde instructie- en werkvormen zijn observatie- en evaluatiegegevens de basis voor de leerbegeleiding. Er zijn een aantal zorguren expliciet ingezet voor het werken met meerbegaafde kinderen. Dit gebeurt leeftijdsoverschrijdend. Opvallend in deze school is de inzet om kleuters en leerlingen sterker te maken in het inschatten en ontplooiën van de eigen mogelijkheden en competenties.

Op niveau van de scholengemeenschap werd een visie en engagement uitgeschreven voor de aanvangsbegeleiding van jonge leerkrachten. Dit resulteerde in overleg, coaching via gesprekken en op de klasvloer en functioneringsgesprekken.

Het intern leiderschap deed succesvolle pogingen om outputgegevens bij te houden en te gebruiken in het kader van de interne kwaliteitszorg. Het directieteam staat garant voor open communicatie en handelen vanuit een gedragen visie. Het schoolbeleid is democratisch en participatief. Door het vele formele en informele overleg slaagt het team erin om vanuit een gelijkgerichte visie school te maken.

Het team getuigt van een grote openheid en bereidheid om kwaliteitsverbetering door te voeren. Het zet zich enthousiast in voor de kinderen en speelt sterk in op hun talenten en noden. Leerkrachten getuigen van een groot hart voor elk kind. De inspectie besluit deze doorlichting met een gunstig advies.

2. FOCUS VAN DE DOORLICHTING

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting heeft de inspectie leergebieden en procesindicatoren/procesvariabelen geselecteerd voor onderzoek tijdens de doorlichtingsbezoeken.

2.1 Leergebieden in de focus

Kleuteronderwijs

wiskundige initiatie

wereldoriëntatie

Lager onderwijs

wiskunde

wereldoriëntatie

sociale vaardigheden

2.2 Procesindicatoren of -variabelen in de focus

Personeel

Professionalisering

Aanvangsbegeleiding

Onderwijs

Begeleiding

Leerbegeleiding

Loopbaanbegeleiding

Evaluatie

Evaluatiepraktijk

3. KENMERKEN VAN DE SCHOOL

- recente of frequente coördinatorenwissel(s)
- recente of frequente directiewissel(s)
- groot aantal leerlingen met leerachterstand
- betekenisvolle aanwezigheid van leerlingen met specifieke noden

4. VOLDOET DE SCHOOL AAN DE ERKENNINGS-VOORWAARDEN?

Het onderzoek naar het voldoen aan de erkenningsvoorwaarden levert voor de geselecteerde leergebieden volgende vaststellingen op:

4.1 Kleuteronderwijs: wiskundige initiatie

Voldoet

Vaststellingen

- Doelgerichtheid: Het aanbod is sterk gericht op verschillende referentiekaders: ontwikkelingsdoelen, het ontwikkelingsplan en het leerplan. Op schoolniveau werden initiatieven genomen om na te gaan of alle ontwikkelingsdoelen voldoende nagestreefd worden doorheen de verschillende kleuterklassen. De diverse domeinen van wiskunde komen op een gevarieerde wijze en voldoende aanbod. Wiskunde is steeds geïntegreerd binnen een thema. Over de inhoud van het thema hebben de kleuters een zekere inspraak.
- Ondersteuning: Op schoolniveau zijn afspraken en procedures om het aanbod vorm te geven. De materiële ondersteuning voldoet. Leerkrachten tonen via jaar- en weekplanningen, afspraken over het gebruik van kalenders en begrippenlijsten, het kindvolgsysteem en het aanbod van wiskunde de graduele opbouw doorheen de kleuterschool aan. Er is voldoende informeel en georganiseerd overleg waarop info wordt doorgegeven over de vorderingen van de kleuters. Kleuters met ontwikkelingsproblemen krijgen ondersteuning. De uitrusting in sommige speelwerkplekken mist structuur en uitdagend materiaal aanbod om wiskundige begrippen en handelingen op een speelse manier uit te lokken. Er zijn waardevolle pogingen om de na te streven wiskundige begrippen te integreren binnen de groepsactiviteiten, de klasinrichting en de hoekenwerking. Bij de oudste kleuters zijn afspraken met het eerste leerjaar in de administratieve vestigingsplaats.
- Doeltreffendheid: Het systematisch gebruik van referentiekaders om het aanbod te bewaken leidt tot de evaluatie van het aanbod. Er is een duidelijke link tussen het aanbod en het kindvolgsysteem. Uit die gegevens blijkt dat kleuters volgens de

verwachtingen wiskundige vaardigheden verwerven. Het zorgbeleid is er sterk op gericht om kleuters enerzijds een positief zelfbeeld bij te brengen en anderzijds de hiaten bij te sturen. Dit gebeurt zowel klasintern door de klastitularissen als door de zorgjuf.

- Ontwikkeling: Op basis van de evaluatiegegevens wordt het aanbod bijgestuurd. Kleuterleidsters zijn vragende partij voor verdere praktijkgerichte professionalisering, onder andere over de invulling van speelwerkplekken.

4.2 Kleuteronderwijs: wereldoriëntatie

Voldoet

Vaststelling

- Doelgerichtheid: Het aanbod is sterk gericht op verschillende referentiekaders: ontwikkelingsdoelen, het ontwikkelingsplan en het leerplan. Op schoolniveau werden initiatieven genomen om na te gaan of alle ontwikkelingsdoelen voldoende nagestreefd worden doorheen de verschillende kleuterklassen. De diverse domeinen van wereldoriëntatie komen op een gevarieerde wijze en voldoende aan bod. Wereldoriëntatie is steeds geïntegreerd binnen een thema. Over de inhoud van het thema hebben de kleuters een zekere inspraak.
- Ondersteuning: Op schoolniveau zijn afspraken en procedures om het aanbod te plannen. De diverse domeinen van wereldoriëntatie komen aan bod. De school creëert hiervoor diverse ervaringssituaties, zowel binnen een rijke variatie aan belangstellingscentra, als via hoekenverrijking, hoekenspel en –werk. Het team beschikt over voldoende materiële ondersteuning. Binnen de thema's zijn veel kansen tot waarnemen en exploreren. In het kindvolgsysteem is wereldoriëntatie opgenomen binnen de ervaringssituaties. Dit leidt tot observaties, overleg en bijstellingen. Er zijn graduele afspraken aangaande het aanbod. Klasintern zijn waardevolle pogingen om de leerinhoud te integreren binnen de groepsactiviteiten, de klasinrichting en de hoekenwerking.
- Doeltreffendheid: Het team gebruikt de referentiekaders (ontwikkelingsdoelen, het 'Ontwikkelingsplan voor de katholieke kleuterschool' en het leerplan) om het aanbod systematisch te bewaken. Dit leidt tot de evaluatie van het aanbod. Het kindvolgsysteem is gebaseerd op het aanbod. Uit die gegevens blijkt de evolutie die de individuele kleuter doormaakt. Het zorgbeleid is er sterk op gericht om kleuters enerzijds een positief zelfbeeld bij te brengen en hen anderzijds te begeleiden in hun ontwikkeling. Dit gebeurt zowel klasintern door de klastitularissen als door de zorgcoördinator.
- Ontwikkeling: Op basis van de evaluatiegegevens wordt het aanbod bijgestuurd.

4.3 Lager onderwijs: wiskunde

Voldoet

Vaststelling

- Doelgerichtheid: Het aanbod is sterk gericht op referentiekaders; de eindtermen en het leerplan. Het gebruikte onderwijsleerpakket garandeert de verticale doorstroming en de school en de volledigheid van het aanbod wordt bewaakt. Alle domeinen van wiskunde komen op een gevarieerde wijze en voldoende aan bod.
- Ondersteuning: De school beschikt over een coherent aanbod. Ze baseert zich daarvoor op een onderwijsleerpakket. Leerkrachten streven ernaar om ook binnen het aanbod en zeker binnen de verwerking oefeningen te geven die aansluiten op het niveau van de leerlingen. In verschillende klassen zijn de leerlingen sterk betrokken in hun eigen leerproces via zelfevaluatie en gerichte feedback en feedforward. De school spendeert veel lestijden aan het opsplitsen van de graadsklassen in

jaarklassen, o.a. voor wiskunde, en houdt zich daar strak aan. Dit heeft tot gevolg dat sommige groepen heel klein zijn. Voor wiskunde maakt het team in beperkte mate gebruik van interactieve, actieve en creatieve werkvormen. Klasintern is structureel differentiatie voorzien, soms tijdens de instructie- maar vooral in de verwerkingsfase. Er zijn toetsafnames van het kindvolgsysteem voorzien. De meeste klasleerkrachten verwerken de remediëring van de testen van het kindvolgsysteem zelf of de remediëring gebeurt tijdens de zorguren.

- Doeltreffendheid: De school kan aantonen dat ze met de meeste van haar leerlingen de leerplandoelen bereikt. De leerkrachten volgen de eisen van de leerlingen op via de eigen toetsen, die vaak gebaseerd zijn op het onderwijsleerpakket. Twee keer per jaar worden ook de testen van het kindvolgsysteem voor wiskunde afgenomen. De resultaten op de LVS-toetsen voor wiskunde laten een standaardvordering zien bij de leerlingen. Uit de resultaten van externe testen blijkt dat de leerlingen meestal bovengemiddelde resultaten halen. Op schoolniveau worden de leerresultaten systematisch bijgehouden en verwerkt.
- Ontwikkeling: Het bewakingsinstrument werd geanalyseerd en de school trok conclusies over het aanbod. Tevens leidt de verwerking van de leerresultaten tot voorzichtige conclusies en –waar nodig- tot bijstellingen in het aanbod. De school ontwikkelt de eigen kwaliteitszorg voor het bewaken en optimaliseren van het aanbod en de output.

4.4 Lager onderwijs: wereldoriëntatie

Voldoet

- doelgerichtheid: Het aanbod is sterk gericht op de referentiekaders; de eindtermen en de leerplandoelen. De inhoud van het leergebied wordt getoetst aan het leerplan en er is gerichte aandacht voor alle domeinen van wereldoriëntatie.
- Ondersteuning: Recent beschikken de leerkrachten over een onderwijsleerpakket dat hen moet helpen om alle vooropgestelde doelen te bereiken maar tevens ruimte laat voor de eigen inbreng en die van de leerlingen. Leerkrachten spelen positief in op ervaringen en interesses van leerlingen en de actualiteit. Materieel wordt het leergebied voldoende ondersteund qua werk- en oefenvormen via het onderwijsleerpakket. Tijdens de activiteiten wordt geregeld doelgericht gebruik gemaakt van ICT-ondersteuning. Binnen de graadsklassen is er een natuurlijke aandacht voor verticale samenhang. In deze fase van invoering van het nieuwe onderwijsleerpakket is het aantal afspraken over de graden heen veeleer beperkt. Leerlingen worden binnen de graden uitgedaagd om elkaar klasoverschrijdend te ondersteunen en te leren van elkaar. Gevarieerde instructies en werkvormen ondersteunen het brede aanbod en de horizontale samenhang tussen de verschillende domeinen van wereldoriëntatie. Leerkrachten doen appel op de zelfsturing en de creativiteit van leerlingen om een bredere transfer van inhouden, attitudes en vaardigheden te bekomen. De leerlingen zijn gemotiveerd en voelen zich aangesproken. Ook al zijn er verschillende vormen van evaluatie, de evaluatie en de rapportering van wereldoriëntatie is nog te weinig gelinkt aan de vooropgestelde doelen. Leerkrachten maken gebruik van diverse werkvormen om het aanbod te realiseren. In de verschillende klassen gebeurt de invulling van de tijds- en ruimtekaders vanuit het aanbod. Dit kan echter verder geoptimaliseerd worden door de inhoudelijke invulling van deze kader sterker te koppelen aan de eigen schoolomgeving. Evaluatie- en observatiegegevens worden benut om het onderwijsaanbod en leerbegeleiding af te stemmen.

- Doeltreffendheid: De evaluatiepraktijk voor dit leergebied is nog onvoldoende breed en weinig afgestemd op de leerplandoelen. Voor wereldoriëntatie beschikt de school slechts over een beperkt aantal outputgegevens. Bijgevolg kan de school nog geen valide conclusies trekken over het bereiken van de vooropgestelde onderwijsdoelen. De goede resultaten in het vervolgonderwijs en de zorg van het team voor een voldoende breed onderwijsaanbod bieden de nodige garantie voor het realiseren van het leerplan.
- Ontwikkeling: Er zijn plannen om deel te nemen aan externe toetsen. De school plant verder continue bijsturing van het aanbod op basis van het bewakingsinstrument. Kansen en mogelijkheden van het ingevoerde onderwijsleerpakket worden verder geëxploreerd en kunnen verder uitgewerkt worden.

4.5 Lager onderwijs: sociale vaardigheden

Voldoet

Vaststelling

- Doelgerichtheid: Op schoolniveau werd een bundel gemaakt waarbij nagegaan werd of de eindtermen sociale vaardigheden nagestreefd worden in elke klas. Daarnaast staan goede praktijkvoorbeelden opgesomd ter inspiratie van de collega's. Deze bundel kwam tot stand via overleg en is een blijvende inspiratiebron voor alle leerkrachten.
- Ondersteuning: Goed samenleven en gelukkig zijn op deze school en in de klas, is voor het team essentieel. Daartoe worden dan ook verschillende initiatieven genomen, zowel klasintern als klasoverschrijdend. De teamleden benutten de leeftijdsoverschrijdende groepen om de leerlingen te laten leren van elkaar en elkaar te ondersteunen. Daarnaast gebruikt het team ook de principes van coöperatief leren bij groepswerken zodat leerlingen ook leren zorg dragen voor elkaar en leren verantwoordelijkheid opnemen. Door het aanbod van zeer gevarieerde werkvormen krijgen de kleuters en leerlingen de kans om sociaal vaardig met elkaar om te gaan. In verschillende klassen werken leerkrachten ondersteunend en vaak heel creatief met o.a. de axenroos. Verschillende leerkrachten nemen initiatieven om een open en eerlijke communicatie met de leerlingen te onderhouden. Daarnaast is er aandacht voor emoties en deze worden op verschillende manieren gevisualiseerd en bespreekbaar gemaakt. Leerlingen stimuleren, werken aan een positief zelfbeeld en zorgen dat de kinderen goed in hun vel zitten, is de grondhouding van het hele team.
- Doeltreffendheid: Op regelmatige tijdstippen worden vaardigheden op schoolniveau in de kijker gesteld en geëvalueerd. Deze vaardigheden zijn echter niet volledig gelinkt aan de eindtermen sociale vaardigheden.
- Ontwikkeling: Het team geeft terecht heel veel aandacht aan goed samenleven en – leren. Het werkt dit doel verder uit via de integratie van sociale vaardigheden doorheen het schoolleven.

5. BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of -variabelen levert volgende vaststellingen op:

5.1 Personeelsbeheer

5.2 Professionalisering

5.2.1 Aanvangsbegeleiding

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor:

- doelgerichtheid
- ondersteuning
- doeltreffendheid.

Vaststellingen

In samenwerking met de scholengemeenschap werd een **visie** op mentorschap, begeleiding door directie/mentor, coachen en evalueren uitgeschreven.

Bij de aanvangsbegeleiding kunnen nieuwe teamleden rekenen op **ondersteuning** van de directies, de mentor en de collega's. Op basis van de brochure "Stage- en aanvangsbegeleiding in de SG Pajottenland" werd een traject vastgelegd voor beginnende leerkrachten.

De aanpak is **doeltreffend** want jonge leerkrachten weten zich zeer goed in te leven in de visie en engagementen van de school.

Wegens het wegvallen van de mentoruren op niveau van de scholengemeenschap kan het begeleidingstraject niet meer integraal gerealiseerd worden maar wordt in de mate van het mogelijke verder gezet.

5.3 Materieel beleid

5.4 Welzijn

5.5 Curriculum

5.6 Begeleiding

5.6.1 Leerbegeleiding

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor:

- doelgerichtheid
- ondersteuning
- doeltreffendheid.

Vaststellingen

De doorleefde visie op zorg en een degelijk uitgebouwd zorgcontinuüm getuigen van een duidelijke **doelgerichtheid** van de leerbegeleiding. Het team heeft vooropgesteld om minder leerlingen te verwijzen naar het buitengewoon onderwijs en die leerlingen zelf te begeleiden.

De uitvoering van deze visie krijgt **ondersteuning** door de vaste afspraken en te volgen procedures in verband met de afname van de genormeerde testen, het evalueren/observeren van kleuters en leerlingen en het bijhouden van vorderingen in het kindvolgsysteem. De leerkrachten streven klasintern naar een doordachte instructie en gevarieerde oefen- en differentiatievormen en –materiaal. Er zijn afspraken voor klasinterne en -externe ondersteuning van kleuters/leerlingen met specifieke behoeften. In de kleuterafdeling worden kleuters die het nodig hebben begeleid volgens de eigenheid van het kind en de aard van de problematiek. In de lagere afdeling worden leerlingen ondersteund in reken- en taalgroepjes en indien nodig individueel. Voor meerbegaafde leerlingen zijn een aantal lestijden voorzien samen met de zorgjuf. Die leerlingen kunnen zich verdiepen in eigen interesses en op eigen niveau, samen met leerlingen uit andere klassen.

De **doeltreffendheid** van de leerbegeleiding wordt nog niet systematisch onderzocht. Toch zijn er zowel met teamleden als met individuele leerlingen reflectiemomenten in functie van de zorg. Leerresultaten worden meer en meer meegenomen om het effect van de leerbegeleiding af te wegen. Ondanks de kleine leerlingengroepen en de doelgerichte leerbegeleiding blijkt toch een opmerkelijk aantal leerlingen één of meer jaar achterstand oploopt. Met individuele leerlingen worden gesprekken gevoerd om de participatie aan het eigen leerproces op te drijven en hen zelf medeverantwoordelijk te stellen voor hun leerproces.

De school wil het hoge percentage leerlingen met schoolse achterstand en de doorverwijzing naar het buitengewoon onderwijs terugdringen. Daartoe zijn momenteel nog geen acties opgestart. Grondige analyse van de leerlingenstromen en van de vorderingen van leerlingen zal onontbeerlijk zijn om verdere ontwikkeling van werk- en ondersteuningsvormen die kinderen stimuleren in hun ontwikkeling en leermogelijkheden mogelijk te maken.

5.6.2 *Loopbaanbegeleiding*

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor:

- doelgerichtheid
- ondersteuning
- doeltreffendheid
- ontwikkeling.

Vaststellingen

Doorstroming en oriëntering werd uitgewerkt in het kader van de laatste GOK-cyclus. Binnen de **visie** werd gewerkt aan zowel het leerlingengedrag, de competenties van de leerkrachten als aan procedures in functie van doelenbepaling, planning en bijsturing.

Om zicht te krijgen op de loopbaan van de kleuters en leerlingen is voorzien in instrumenten om de vorderingen bij te houden en te evalueren. Tijdens verschillende formele en informele overlegmomenten bespreken de participanten te vorderingen met elkaar. De brug tussen kleuter- en lagere afdeling en de overgang naar het secundair onderwijs worden voorbereid. Resultaten van leerlingen in het secundair onderwijs worden teruggekoppeld naar de school. Deze dienen ter **ondersteuning** van het outputbeleid. Gedurende de schoolloopbaan introduceren leerkrachten werkvormen o.a.

zelfsturing, leren leren en zelfstandig werk als ondersteuning van het leerproces en de motivatie.

Ondanks de vele inspanningen die het team levert, is het aantal kinderen die een of twee jaar achter zitten op de leeftijdsgroep hoog in deze school. Deels is dit te verklaren doordat verschillende leerlingen in de loop van hun schoolloopbaan instromen met achterstand. Het is aan het team om dit item verder te onderzoeken en bij te sturen met het oog op een succesvolle schoolloopbaan voor zoveel als mogelijk kinderen.

Doorstroming en oriëntatie wordt **verder** uitgewerkt, onder andere binnen GOK.

5.7 Evaluatie

5.7.1 Evaluatiepraktijk

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor:

- ondersteuning
- ontwikkeling.

Vaststellingen

Op school zijn afspraken over evaluatie op korte en middellange termijn. Deze is echter nog niet echt **doelgericht** en kan duidelijker omschreven worden om tot een gelijkgerichte evaluatiepraktijk te komen. De evaluatie van de leergebieden gebeurt voornamelijk via schriftelijke testen met het oog op rapportering. Er is nog geen visie op evalueren van deze muzische vorming en wereldoriëntatie. Er zijn afspraken over de evaluatie van het leergebied sociale vaardigheden. De link tussen de evaluatie en de eindtermen wordt echter onvoldoende gelegd.

Verschiedende registratieinstrumenten **ondersteunen** het bijhouden van de vorderingen van de leerlingen. De toetsen van het kindvolgsysteem worden vergeleken met de referentiegroep. De leerkrachten gebruiken vaak de toetsen bij de onderwijsleerpakketten om de leerinhouden te evalueren. Er zijn afspraken rond de frequentie van evaluatie in functie van het rapport. Er zijn aanzetten om te komen tot zelfevaluatie bij de leerlingen en feedbackgesprekken met leerlingen.

De evaluatie is vooral voor de cognitieve leergebieden gericht op de onderwijsdoelen. Voor wereldoriëntatie, muzische vorming en de leergebiedoverschrijdende eindtermen (sociale vaardigheden, leren leren en ICT) komt de evaluatie niet overeen met de brede waaier aan onderwijsdoelen.

Het team voerde recent een doelenrapport in. Dit kan zinvol gestoffeerd worden met een bredere evaluatie van o.a. wereldoriëntatie en sociale vaardigheden.

6. ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op:

Vaststellingen

De visieontwikkeling binnen de school en de scholengemeenschap wijst op een groeiende **doelgerichtheid**. Voor de aanvangsbegeleiding en het outputbeleid gebeurt de **visieontwikkeling** op het niveau van de scholengemeenschap. Momenteel ontwikkelt de school haar visie op het talenbeleid.

Het beleid is sterk gericht op het bewaken van het aanbod. De afspraken daarover worden strikt nageleefd.

De school heeft een duidelijke zorgvisie die heel het zorgcontinuüm bestrijkt.

In deze kleine school, met een team dat heel veel informeel maar ook formeel overleg pleegt, groeien ook een aantal visies en ideeën gaandeweg. Een sterke gelijkgerichte onderwijspraktijk en –organisatie met aandacht voor gevarieerde werkvormen en voor de ontwikkeling van sociale vaardigheden illustreren dit.

Duidelijke verwachtingen, procedures en werkdocumenten **ondersteunen** de teamleden bij het uitvoeren van hun opdracht. Beide halftijdse directies vullen elkaar zeer goed aan met hun visie op onderwijs en hun talenten. Leerkrachten voelen zich gesteund door de directie en krijgen kansen om zich te ontpoppen tot persoonlijkheden binnen een gedragen visie. De school beschikt over de nodige afspraken om een gedragen beleid te voeren.

De leraren voelen zich nauw betrokken bij **de besluitvorming** en bij de schoolontwikkeling.

Het team beschikt over een sterk zelfreflecterend vermogen en evalueert permanent haar onderwijsaanbod en –organisatie.

Naast deze **zelfevaluatie** maakt de school meer en meer gebruik van een breed scala aan outputgegevens (leerresultaten, schoolse achterstand en resultaten in het vervolgonderwijs) om haar kwaliteit te bewaken en te verbeteren.

De outputgegevens worden over meerdere jaren systematisch bijgehouden en geanalyseerd. Zo kan het team valide uitspraken doen over de **doeltreffendheid** van haar onderwijs.

Geleidelijk aan **ontwikkelt** de school een systeem van interne kwaliteitszorg. De zelfevaluaties leiden tot bijsturingen in het onderwijsaanbod en tot acties om de kwaliteit van het onderwijs te verbeteren. Ook de evaluatie van de GOK-werking leidt tot relevante bijsturingen.

Het schoolbeleid en de leerkrachten weten goed waartoe de verschillende initiatieven leiden.

7. STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

7.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- de leerplanrealisatie van wiskunde
- een breed onderwijsaanbod realiseren voor wereldoriëntatie
- het planmatig nastreven van de leergebiedoverschrijdende eindtermen sociale vaardigheden

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- de loopbaanbegeleiding van de leerlingen
- de aanvangsbegeleiding van de leraren

Wat betreft het algemeen beleid

- de interne kwaliteitszorg gebaseerd op de verwerking van outputgegevens
- de transparante besluitvorming

7.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- de mogelijkheden van het ingevoerde onderwijsleerpakket voor wereldoriëntatie verder exploreren

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- de evaluatiepraktijk voor wereldoriëntatie, sociale vaardigheden en muzische vorming beter afstemmen op de onderwijsdoelen
- het effect van de leerbegeleiding blijven bewaken onder andere met het oog op het terugdringen van het aantal leerlingen met schoolse achterstand

7.3 Wat moet de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- nihil

Wat betreft de regelgeving met eventuele gevolgen voor de financiering/subsidiëring

- nihil

8. ADVIES

In uitvoering van het Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor erkenning

GUNSTIG

voor de volledige instelling.

9. REGELING VOOR HET VERVOLG

Nihil

Namens het inspectieteam, de inspecteur-verslaggever

Lucrèce Matthijs

Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de instelling:

Voor kennisname
Het bestuur of zijn gemandateerde

Naam: